

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного транспортного університету
доктор технічних наук, професор

Олена СЛАВІНСЬКА

2026 р.



про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Пахолки Олександра Вікторовича на тему: «Формування механізму інноваційного розвитку транспортних компаній», що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка»

Актуальність теми.

У умовах глобальних геоекономічних трансформацій та інтенсифікації ринкової конкуренції визначальним фактором забезпечення довгострокової життєздатності та зростання ринкової вартості підприємств є модернізація їхньої економічної системи. Транспортно-логістичний сектор як базовий елемент інфраструктури національної економіки зазнає істотного впливу процесів цифровізації. За цих умов класичні екстенсивні моделі розвитку вичерпують свій потенціал, що зумовлює об'єктивну необхідність формування ефективного організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку транспортних компаній. Цей механізм має виступати головним драйвером інтенсифікації відтворення капіталу, мінімізації транзакційних витрат та підвищення загальної економічної результативності їхньої діяльності.

Економічна доцільність та ефективність функціонування зазначеного механізму в сучасних реаліях безпосередньо корелює з масштабами та глибиною інвестицій у цифрові активи та технологічні рішення. Цифрова трансформація бізнес-процесів транспортних компаній перетворюється з чинника операційної діяльності у вагомий економічний ресурс та інструмент оптимізації витрат. Інтеграція аналітичних платформ, заснованих на обробці великих масивів даних (Big Data) та алгоритмах штучного інтелекту, дозволяє здійснювати предиктивний аналіз кон'юнктури ринку транспортних послуг, мінімізувати економічні ризики та раціонально перерозподіляти обмежені фінансово-економічні ресурси компанії відповідно до її стратегічних пріоритетів.

Комплексна цифровізація архітектури економічного управління транспортними компаніями (через синергію CRM-систем, TMS-платформ та автоматизованих аналітичних модулів) забезпечує прямий мікроекономічний ефект. Він виражається в оптимізації використання матеріально-технічної бази (автопарку та складської інфраструктури), скороченні логістичних витрат у собівартості послуг, підвищенні рентабельності капіталу та максимізації чистого грошового потоку. З огляду на це, теоретико-методичне обґрунтування та прикладне моделювання механізму інноваційного розвитку транспортних

компаній у контексті їх цифрової трансформації є актуальним і практично значущим науковим завданням, що обумовило вибір теми, формування мети, завдань та структури дисертаційної роботи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконувалась відповідно до тематики наукових планів кафедри менеджменту Національного транспортного університету в рамках науково-дослідницької теми «Інновації в управлінні сталим розвитком транспортного комплексу» (№ДР 0125U000111). Особисто автором у контексті цієї роботи узагальнено теоретичні та проаналізовано методичні аспекти інноваційного розвитку транспортних компаній, які обумовлені і взаємопов'язані з розвитком транспортного комплексу в цілому та розвинуто теоретико-методичні положення інноваційної діяльності підприємств на основі застосування цифровізації для підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій, які захищаються.

Наукові положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи є обґрунтованими та достовірними, що забезпечується використанням фундаментальних положень сучасної економічної теорії, концептуальних підходів до розвитку цифрової економіки, управління інноваціями, а також наукових праць провідних вітчизняних і зарубіжних учених у сфері функціонування інфраструктурних галузей та економіки транспорту; застосуванням комплексного наукового інструментарію та методів дослідження, що відповідають його логіці, предмету та поставленим завданням. Зокрема, використано: статистичні та порівняльно-описові методи - для оцінювання динаміки показників інноваційної активності та аналізу сучасного стану транспортної галузі України; системно-структурний підхід - для детермінації сутності, елементного складу та організаційно-економічних складових механізму інноваційного розвитку; експертні методи - для ідентифікації ключових чинників розвитку та оцінювання ефективності запропонованих рішень; матричні методи - для стратегічного моделювання альтернатив розвитку залежно від інноваційного потенціалу компаній та умов зовнішнього середовища; методи економіко-математичного та імітаційного моделювання, а також регресійний аналіз - для встановлення залежностей між рівнем інноваційної активності й показниками ефективності та предиктивного оцінювання їхнього впливу на фінансово-економічні результати діяльності транспортних компаній; репрезентативною та надійною інформаційною базою, яку становлять офіційні статистичні матеріали Державної служби статистики України, фінансова та управлінська звітність провідних транспортних компаній, аналітичні огляди профільних вітчизняних і міжнародних організацій, матеріали науково-практичних періодичних видань, конференцій, а також результати власних аналітичних і розрахункових досліджень автора.

Достовірність отриманих результатів дослідження підтверджується логічною послідовністю та несуперечливістю викладу матеріалу дослідження - від поглиблення теоретико-методологічного підґрунтя економіки цифрових трансформацій до практичного моделювання конкретних параметрів організаційно-економічного механізму; коректним математичним застосуванням

методів регресійного та імітаційного моделювання, що забезпечує точність розрахунків та мінімізує суб'єктивізм при оцінюванні економічної ефективності інноваційних рішень; позитивними результатами апробації ключових теоретичних положень і прикладних рекомендацій роботи на міжнародних та національних науково-практичних конференціях і семінарах; наявністю довідок про практичне впровадження сформованих організаційно-економічних механізмів, стратегій та методичних підходів у реальну фінансово-господарську діяльність підприємств транспортної галузі, а також їх застосуванням у навчальному процесі при викладанні економічних дисциплін.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробці теоретико-методичних і прикладних положень щодо формування механізму інноваційного розвитку транспортних компаній в умовах цифрової трансформації та посилення екологічних стандартів, що спрямовані на підвищення їхньої конкурентоспроможності та забезпечення сталого зростання.

Основні положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи, полягають у наступному:

- вперше розроблено авторську модель механізму інноваційного розвитку (MIP) транспортних компаній, яка побудована на засадах системно-синергетичного підходу та реалізує перехід від лінійного до циклічного управління через інтеграцію восьми функціональних блоків (цільового, ресурсного, процесного, інструментального та ін.), що дозволяє забезпечити безперервність інноваційного оновлення та адаптивність підприємства до динамічних змін ринкового середовища;
- вперше запропоновано методику оцінки інноваційного потенціалу на основі еко-інтегрального індексу I_{id}^{eco} , який базується на мультиплікативному поєднанні показників рентабельності, фондівіддачі, частки нематеріальних активів та введеного автором коефіцієнта екологічної нейтральності k_{eco} , що дозволяє комплексно враховувати як фінансово-технологічну ефективність, так і рівень декарбонізації логістичних процесів;
- удосконалено методичний підхід до формування інструментарію MIP, який на відміну від існуючих передбачає конвергенцію «Green & Digital» технологій AI-Driven Fleet Management, блокчейн-моніторинг вуглецевого сліду, системи «Circular Logistics», що дозволяє трансформувати екологічні обмеження у нові економічні можливості та забезпечує відповідність міжнародним вимогам еко-комплаєнсу (зокрема регуляторному полю СВМ);
- удосконалено процедуру стратегічного управління інноваційним розвитком шляхом впровадження моделі «Asset-Light Innovation», яка базується на пріоритетному розвитку інтелектуальних ресурсів та хмарних ІТ-платформ, та дозволяє підтримувати високий рівень показника ефективності інновацій при мінімізації капітальних витрат на утримання власного рухомого складу;
- удосконалено систему оцінювання екологічної ефективності інновацій через розробку показника-дестимулятора екологічного сліду, що дозволяє математично обґрунтувати пріоритетність інвестиційних проєктів з

модернізації транспортно-складської інфраструктури з метою досягнення кумулятивного економіко-екологічного ефекту;

- дістало подальшого розвитку трактування змісту поняття «інноваційний розвиток транспортної компанії», котрий визначено як керований процес якісних трансформацій бізнес-моделей на основі цифровізації та екологізації та спрямований на створення екологічно чистої доданої вартості логістичних послуг;

- отримало подальший розвиток трактування сутності поняття «механізм інноваційного розвитку транспортної компанії», яке, на відміну від існуючих підходів, розглядається як складна саморегульована система організаційно-економічних важелів, методів та інструментів, що забезпечує безперервну трансформацію ресурсного потенціалу в інноваційні послуги та цифрові бізнес-моделі; при цьому, вперше в межах понятійного апарату акцентовано увагу на кумулятивному ефекті від поєднання цифровізації та екологізації, що дозволяє трактувати цей механізм не лише як засіб технічного оновлення, а як інструмент формування екологічно чистої доданої вартості та адаптації транспортної компанії до вимог «зеленої» економіки.

Практичне значення результатів дослідження.

Практичне значення одержаних результатів наукового дослідження полягає в тому, що основні положення дисертаційної роботи доведено до рівня конкретних прикладних рекомендацій щодо підвищення ефективності інноваційного розвитку підприємств та впроваджено у діяльність підприємств, а саме ТОВ Каміон-Авто-запчастина» (акт впровадження від 12 березня 2026р.); ТОВ «Славний Ліс» (акт впровадження від 02 січня 2026 р.), які дозволяють підприємствам галузі здійснювати об'єктивну діагностику інноваційного потенціалу, оптимізувати інвестиційні ресурси та забезпечувати стратегічну конкурентоспроможність на ринку транспортних послуг.

Теоретичні положення та практичні результати дослідження впроваджено в навчальний процес Національного транспортного університету при підготовці та викладанні дисциплін «Економіка», «Економіка транспорту», «Інноваційний менеджмент» (акт впровадження №201/а/01-08 від 08.04.2026).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

За результатами дисертаційної роботи автором опубліковано 11 наукових праць загальним обсягом 4,4 друк. арк., з них: 6 статей у наукових фахових виданнях України з економіки, 1 стаття в закордонному виданні (Хорватія), 4 праці апробаційного характеру у форматі тез конференцій загальним обсягом 1,2 друк. арк.

Публікації у фахових виданнях у вітчизняних та іноземних виданнях, а також що індексуються в наукометричних базах:

1. Пахолка О.В. Трансформація понятійно-категоріального апарату інноваційного менеджменту в умовах цифровізації транспортної галузі. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. № 43. 2024. С. 520-526. (Фахове видання категорії «Б»)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18511117>

URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1943/1720>

2. Пахолка О.В. Експертна оцінка чинників впливу на інноваційну активність логістичних операторів в умовах економічної нестабільності. Академічні візії. № 50, 2025. (Фахове видання категорії «Б»)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18461583>

URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2715>

3. Пахолка О.В. Методичний підхід до формування еко-орієнтованого механізму інноваційного розвитку транспортної компанії. Актуальні проблеми сталого розвитку. Том 3, № 2. 2026. С. 139-145. (Фахове видання категорії «Б»)

DOI: [https://doi.org/10.60022/3\(2\)-17S](https://doi.org/10.60022/3(2)-17S)

URL: <https://journals.csr.com.ua/index.php/sustainability/uk/article/view/396>

4. Пахолка О. В. Вплив новітніх технологічних інновацій на стратегію управлінських процесів. Актуальні питання економічних наук. Вип.12., 2025. (Фахове видання категорії «Б»)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15825151>

URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/633/633>

5. Боняр С.М., Пахолка О.В. Фактори впливу на інноваційну діяльність транспортних підприємств. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 338(1), 2025. С. 700-707. (Фахове видання категорії «Б»)

DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-103>

URL: <https://heralds.khmnu.edu.ua/index.php/heralds/article/view/2064>

Особистий внесок автора полягає у виявленні, систематизації та науковому обґрунтуванні факторів впливу на інноваційну діяльність транспортних підприємств, що формує аналітичну основу для побудови механізму їх інноваційного розвитку.

6. Пахолка О.В., Петренко О.І. Сучасні тренди інноваційних технологій у діяльності транспортних компаній. Актуальні проблеми економіки № 2 (296), 2026. С.328-339 (Фахове видання категорії «Б»)

DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2026-1-296-328-339>

URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2026/02/2.26._topic_Olga-I.-Petrenko-Oleksandr-V.-Pakholka-328-339.pdf

Особистий внесок автора полягає в узагальненні сучасних трендів інноваційних технологій у діяльності транспортних компаній та обґрунтуванні їх ролі як інструментів підвищення ефективності, адаптивності й конкурентоспроможності транспортного бізнесу.

Публікації апробаційного характеру:

7. Пахолка О. В. Формування механізму інноваційного розвитку транспортних компаній в умовах цифровізації та екологізації. Актуальні проблеми науки та практики у світлі євроінтеграційних процесів: тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 23 травня 2025 р.). Львів: ЗВО «Львівський університет бізнесу та права», 2025. С. 392-398. URL: <https://lubp.com.ua/wp-content/uploads/2025/05/APNP2025.pdf>

8. Пахолка О. Стратегічне управління інноваційним розвитком транспортних підприємств: інтеграція стратегії та новацій у сучасних умовах. Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень: збірник наукових

праць з матеріалами ІХ Міжнародної наукової конференції, м.Ужгород, 4 липня, 2025р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2025. Стор. 41-44. DOI: <https://doi.org/10.62731/mcnd-04.07.2025>

9. Pakholka O.V. Eco-integral assessment of the innovative potential of transport companies as a basis for strategic managerial decisions. Priority Studies in Economics and Legal Science: Collection of Papers Presented at the IV International Scientific Conference (Prague, Czech Republic, 23-24 June 2025). <https://gprosperity.org/conferences/prague2025/paholka-a.pdf>

10. Пахолка О.В. Цифровізація транспортно-логістичного обслуговування як інструмент впровадження концепції Green Hospitality. Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Технології та бізнес: інтеграція, інновації та перспективи», ДТЕУ, 21 квітня 2026 року. Стор. 229-233. DOI: <https://doi.org/10.31617/k.knute.2026-04-21>

Публікації у міжнародних виданнях:

11. Pakholka, O. V. Innovative processes and factors forming the mechanism of development of transport companies. Global Prosperity, № 6 (1). 2026. Retrieved from <https://gprosperity.org/index.php/journal/article/view/272>

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19323143>

Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення, дотримання норм академічної доброчесності.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків та списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 206 сторінок, у тому числі, основний зміст роботи викладено на 172 сторінках. Дисертаційна робота містить 30 таблиць, 35 рисунків, список використаних джерел налічує 139 найменувань.

Текст дисертації викладено науковою мовою, логічно та послідовно. Структура дисертації, мова та стиль викладення відповідають вимогам, які ставить до дисертацій МОН України.

Застосована в роботі наукова термінологія є загальноновизнаною, стиль викладення результатів теоретичних і практичних досліджень, нових наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття та використання. Робота є самостійно виконаною, завершеною науково-дослідною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне наукове завдання - формування механізму інноваційного розвитку транспортних компаній з метою підвищення їх конкурентоспроможності, ефективності функціонування та адаптації до сучасних умов розвитку транспортного ринку.

Основні наукові результати дисертації повною мірою опубліковані у вигляді наукових статей у фахових виданнях України і за кордоном.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела.

Загальний висновок.

Враховуючи вищенаведене, дисертаційна робота Пахолки Олександра Вікторовича на тему: «Формування механізму інноваційного розвитку транспортних компаній», що представлена до розгляду на розширеному засіданні кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Національного

транспортного університету, відповідає вимогам щодо оформлення згідно Наказу Міністерства освіти і науки України №40 від 12.01.2017.

Дисертаційна робота Пахолки О.В. «Формування механізму інноваційного розвитку транспортних компаній», та його публікації відповідають вимогам п. 6-9 Постанови Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами), а новизна дисертаційної роботи відповідає науковому спрямуванню за спеціальністю 051 «Економіка».

Тому, дисертаційна робота Пахолки Олександра Вікторовича на тему: «Формування механізму інноваційного розвитку транспортних компаній», може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча

на розширеному засіданні кафедри
бізнес-логістики та транспортних технологій
завідувачка кафедри економіки,
маркетингу та бізнес-адміністрування
Національного транспортного університету,
доктор економічних наук, професор

Вікторія ЯНОВСЬКА

Рецензенти:

завідувачка кафедри менеджменту
Національного транспортного університету,
доктор економічних наук, професор

Олена ЛОЖАЧЕВСЬКА

в.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Національного транспортного університету,
кандидат економічних наук, професор

Тетяна СЕМЕНЧУК

Секретар

на розширеному засіданні кафедри
бізнес-логістики та транспортних технологій
доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Національного транспортного університету,
кандидат економічних наук, доцент

Євгенія ОСИПОВА